

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de oratione fructuosa. cap. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

per vana futiliaque sunt, & nulla prorsus fide digna. Quod si quid ita ut somnium est euenerit, non somnio credas, sed cuidam præfagæ mentis diuinationi. Fieri enim non potest, quin aliquando ira contingat, ut futurum prædicimus. Porro visa illa, quæ diuinitus immittuntur, quamuis verissima semper sint, non tamen omnibus æque accidunt. Bonis quippe ad consolationem, malis ad terrorem. Bonorum sunt illa quæ præmisimus, malorum autem ista quæ dicemus: Pharaon rex cum dormiret, boues vidit septem crassas, & totidem alias macilentas, eodemque numero triticeas spicas, alias turgentibus aristis plenas, alias effetas, exiles, ac prorsus vanas, & quemadmodum ista differens Ioseph sanctitate notus prædixerat, septennem annonæ copiam, septennis fames est subsequuta. Nabuchodonosori quoque regis dirum ac triste somnium, siue statuam quam vidit, consideres, vario metallo compactam, siue arborem supra modum proceram, atque amplam, utroque enim somnio Daniele interpretante didicit, futuram regni cladem, & suimet qui felicissimus putabatur, extremam miseriam. Pilati etiam vxor in euangelio multa per visum se passam conqueritur propter **CHRISTVM**, & marito ut missum illum faceret, nititur persuadere. Hoc quoque obseruandum, quod iniqui in somniorum suorum quid portendant ignari, a sanctis interpretationem accipiunt, ut Pharaon a Iosepho & Nabuchodonosor a Daniele. Vnde apparet, somnia ista quæ diuino fiunt consilio, & impijs obijci quandoque, sed non nisi electis dei seruis reuelari. Taceant igitur peccatores, ad quos non pertinet iudicium somniorum, aut eos ad quos pertinet interrogent, ne per viam non suam incedentes, præsumptione labantur. Ut autem nobis quoque spiritus sancto largiente interpretandi donetur facultas, minus temporis demus somno ut plus concedamus virtuti. Id si fecerimus, ne tunc quidem cum dormimus, quod terreat somniabimus, sed quod consoletur, quodque euigilantibus quæ gratum sit.

De oratione fructuosa, Cap. IX.

SAnctarum vigiliarum propria est quam deo offerimus oratio. Opportune igitur nunc de illa disseremus. Ad Philippenses scribens Apostolus. Nihil solliciti sitis, inquit, sed in omni oratione & obsecratione cum gratiarum actione petitiones vestrae innotescant apud deum. In quo mihi quidem videtur docere, ut oremus eum qui potest dare quod petimus, obsecremus autem per ea, quae illi quem oramus, chara esse noverimus, ut facilius ad praestandum id quod poscimus inclinetur, & cum praestiterit, gratias agamus, ne impetrata ingritudinis vitio amittamus. Habes orationis formam, discite qualiter te habere oporteat inter orandum, secessum pete, ne quid oranti impedimento sit. Intra in cubiculum tuum saluator ait, & clauso ostio orare patrem tuum in abscondito. Sed is etiam clauso precatur ostio, qui sensibus a rerum fragilium cura sequestratis, & mente & corpore in illum dirigitur cui supplicat. Qui sic se habent, etiam cum in conventu multorum oraverint, in abscondito orare putandi sunt. Privatae tamen orationi semper magis apta est solitudo. Nam & dominus noster, ut se nobis imitandum proponeret, dimissa turba (sicut euangelista ait) ascendit in montem solus orare. Hac profecto de causa a suis etiam discipulis quandoque se submovit, ut cum diceret, Sede hic donec vadam illuc & orem. Et sicut Lucas ait, avulsus est ab eis quantum iactus est lapidis. Locus igitur ab omni strepitu vacuus, si fieri potest, eligatur offerendae deo precatiori, ut purior synceriorque offeratur. Deinde cum cogitaveris quam potens, quam immensus sit, quem allocuturus es, quam ediverso tu vilis atque abiectus, humiliter quantum potes accede, suspirans, in gemiscens, lachrymas etiam si potes fundes, illumque imitare publicanum, qui stans a longe, vultu in terram deiecto, pectus percutiebat suum. Peccatorum quippe conscius non est ausus propius accedere, non oculos in caelum subleuare, & ut a se poenam extingeret, a pectoris verberatione non cessavit. Verge ne quae vel dignitate perditus, vel a deo iam gratiam consecutus, minus se submittat, ad scri-

Phil. 4.

Matth. 6.

Matth. 14.

Matth. 26.

Luc. 22.

Luc. 18.

3. Reg. 8.
Daniel. 9.

Ephē. 3.

Mar. 11.

Timot. 2.

1. Iohā. 1.

Thre. 3.

1. Cor. 14

pturarum testimonia animum applicet, & videbit Salomonem regē in dedicatione templi fixis in terra genibus & manibus ad cælum expansis, deprecantem. Audiēt Danielem prophetam dicentem, Posui faciem meam ad dominum deum meum, rogare & deprecari in ieiunijs, sacco & cinere. Inde transiens ad euangelium, considerabit vas electionis Paulum apostolum, qui ait, Cur uo genua mea ad patrem dñi nostri Iesu Christi. Ipsum quoq; Christum dominum contemplabitur quo nemo sanctior, nemo magnificentior, modo pro nocopore in faciem procumbentem, modo erecto in cælum suspicientem, & modo positus genibus orātem, nō quod illi nostris humiliationibus opus esset, sed quod nos illius indigeremus exemplo. Porro quoties peccatis, quæ a nobis commissa sunt, ignosci petimus, ante illis a quibus iniuriam accepimus, ignoscamus. Ipsius enim domini præceptum est, Cum stabitis ad orandū, dimittite si quid habetis aduersus aliquem, ut & pater vester qui in cælis est, dimittat vobis peccata vestra. Quod si vos non dimiseritis, nec pater vester qui in cælis est, dimittet vobis peccata vestra. Et Apostolus. Volo inquit viros orare in omni loco, leuātes puras manus sine ira & disceptatione. Quomodo enim tibi placatū iri deum speras, nisi prius ipse placatus fueris proximo tuo? Tu deum quem semper summe reuereri debebas, offendisti; alius te, qui homo es, non deus; creatura, non creator; peccator, non iustus; & licet ille qui lædit, lædere non debuerit, tu tamen lædi merebare. quid enim mali non meretur is qui deo peccat? & si dixerimus quia peccatum non habemus, nos ipsos seducimus & veritas in nobis non est. Nunc considera quam iuste poscas tibi ignosci, qui deo deliqueris, cum tu homini non vis ignoscere, qui deliquit tibi. Post remissam autem omnem iniuriam, accede ad offerendas preces, non frigide sed ardentem; non remisse, sed perseueranter. Attende quid Ieremias propheta monendo dicat; Leuemus (inquit) corda nostra cum manibus ad dominum in cælos. Quod & apostolus docet dicens, Orabo

spiritu, orabo & mente, psallam spiritu, psallam & me-
 te. vt videlicet & lingua sermonē resonet, & mens cir-
 ca ea quæ dicuntur, intenta sit. Parum diligens est pre-
 cator, qui alio verba, alio cogitationes dirigit, & cum
 corpore in ecclesia sit, animo vagatur foras per vrbis
 loca, vel secessus ruris. Quando hic cum Apostolo dice-
 re poterit, Conuersatio nostra in cælis est, si ne ibi qu-
 dem vbi est, se esse noscit? Nec semel orasse sufficit. in-
 frandum est vt impetres quod postulas. Eædem preces
 frequenter replicandæ, & in his quæ ad animæ salutē
 pertinent, vsq; ad finem est perseuerandum, dicente I-
 pso qui saluat, Petite & dabitur vob, quærite & inueni-
 etis, pulsate & aperietur vobis. Omnis enim qui petit
 accipit, & q quærit inuenit, & pulsanti aperietur. Cha-
 nanæa mulier cum domino supplicasset, repulsa non re-
 cessit, contempta magis se submisit, & quoniam humi-
 liter orando perseuerauit, quod poposcerat, accipere
 meruit. Hanc rogandi assiduitatem commendat etiam
 parabola illa de muliere vidua, quæ durum & fastidio-
 sum iudicē petendi improbitate, vt ipam de aduersarij
 iniuria vindicaret, compulit. & illa alia parabola de ho-
 mine q nocte intempesta pulsando amici ianuā, & cla-
 mitado dormientē excitauit, excitatū surgere coegit,
 & panes quotq; volebat sibi commodare. Dominus p-
 terca cū futuri iudicij terrores pdicendo explicuisset,
 adiecit, Vigilate itaq; omni tempore orātes, vt digni ha-
 beamini fugere ista omnia, & stare ante filiū hominis
 Deniq; qd verbis docuit, opere cōfirmavit. ter em eadē
 preces repetisse dicitur, & factus in agonia orasse proli-
 xius, multumq; sudasse dum oraret, vt discas, etiam cū
 multum oraueris, non remittere cordis affectū quem
 non solum cum rogamus, quamquam tunc magis, ve-
 rum etiam cum non rogamus nos habere necesse est, vt
 impleatur quod Apostolus ait, Sine intermissione ora-
 te. Post gloriosam domini ascensionem de ipsis eius a-
 postolis traditum est, quod perseuerantes erant in ora-
 tione cum mulieribus & Maria matre Iesu & fratribus
 eius. Et si Apostolis opus erat iugi orationū sacrificio,

Matth. 15

Lucæ 18.

Lucæ 11.

Lucæ 22.

1. Thes. 5.

Actu. 1.

Mar. 11.

Iohã. 14.

Psal. 144.

Lucã. 22.

quis tutum se a tērationum periculo sperabit, nisi semper orauerit? Hoc quoque roganti necessarium, ut nunquam de dei misericordia diffidat, sed semper se impetraturum speret quod petit, si modo illud fuerit sibi, vel ei pro quo petit, profuturum. Omnia (inquit) quæcunque orantes petitis, credite quia accipietis, & eueniet vobis. Male tamē id credit, qui veritati quæ Christus est, non adhæret, eodem dicente: Veri adoratores adorabunt patrem in spiritu & veritate. Et ut ostenderet quare sic adorandus esset, Spiritus, inquit, est deus & eos qui adorant eum, in spiritu & veritate oportet adorare. Hoc spiritu afflatus Dauid, in eandem sententiam prorupit, dicens. Prope est dominus omnibus inuocantibus eum, omnibus inuocantibus eum in veritate. Frustra igitur hæretici precibus insistant, frustra omnes illi qui Christi religionem veritatis fide non sequuntur, nunquam futuræ salutis quam orant, compotes erunt, nisi crediderint. Ad hæc si precatione poposcerem⁹ rem aliquam, cuius incertus est exitus, id est, quæ impetrata nescimus, utrum comodo an incommodo nobis futura sit, dei voluntati committamus: ut non quod ipsi cupimus præstet, sed quod ille nouit, neque noxium neque inutile fore. quia redemptor quoque noster, cum passionis calicem transferri a se patrem rogasset, ita orationem clausit, ut diceret: Veruntamen non mea voluntas, sed tua fiat: non quod ipse nesciret crucem, quam subiturus erat, omnium credentium fore salutem, sed quod instruere nos vellet, ut semper voluntati nostræ præferamus dei voluntatem. Unde ab eodem edocti, quotidie orando dicimus: Fiat voluntas tua sicut in cælo & in terra. Cæterum cum eius voluntas sit, ut pie iusteque viuamus, hoc quoque his verbis poscimus, ut leges atque præcepta quæ dedit nobis, per nos impleantur. Frustra enim imbecillitas nostra ad id niteretur, nisi illam gratia iuaret diuina. Et si per se bonum aliquod agere possemus, necesse non esset orare ut possimus. Charitas præterea, quæ omnibus debemus, exigit ut sicut pro nostris ita & p

dis preces offeramus deo, vota q̄ faciamus. Iacobi apo-
 stoli sentētia est: Orate pro inuicem vt saluemini. Pau-
 lus quoq; apostolus hortatur, dicēs: Obsecro primum
 omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes,
 gratiarum actiones, pro omnibus hominibus, pro regi-
 bus & omnibus qui in sublimitate constituti sunt, vt
 quietam & tranquillam vitam agamus in omni pieta-
 te & castitate. Deniq; dominus noster etiam pro perse-
 cutoribus nos orare iussit, & ipsemet pro illis, a quibus
 probra, maledicta, verbera, & in crucem actus morti-
 feras plagas patiebatur, orauit patrem, ignoscique eis
 postulauit. Quanti autem id meriti sit, primus martyr
 Stephanus ostendit, qui n̄s a quibus lapidabatur veniā
 precaturus, vidit cælos apertos, & Iesum stātem a de-
 xtris virtutis dei, ab eodem vtriq; iam iam suscipien-
 dus, cuius in diligendis inimicis mansuetudinem fue-
 rat imitatus. Quo autem facilius ad assequendam
 beatitudinem voti nostri compores simus, expedi-
 et quidem eos etiam quos deo charissimos esse constat,
 vt pro nobis deprecentur obsecrare, vt quod ipsi non
 meremur, illorum qui digni sunt suffragiis obtineam⁹
 Ita fecisse gentiles quosdam in euangelio Iohannis le-
 gimus. Cupiditate enim affecti videndi Iesum, rogaue-
 runt Philippum, Philippus Andream, ambo dominū:
 quid secutum sit, euangelista non explicat. Non tamen
 dubito, quin ipse dominus per apostolos exoratus hoc
 concesserit, quod fortasse n̄s tacentibus vel non conce-
 sisset, vel concedere distulisset. Sanctos ergo in auxili-
 um nobis inuocemus, quia in psalmo est scriptum. O-
 culi domini super iustos, & aures eius in preces eorū.
 Et Iacobus apostolus: Multum valet (inquit) depreca-
 tio iusti assidua. Plus potuit vnus Moyse oratio, quam
 multorum arma. Illo namq; orante victæ sunt inimico-
 rum copiæ, quo tacente superabant. Ad Eliæ prophe-
 tæ preces cælum dedit pluuiam & terra fructum, cum
 trium annorum & sex mensium siccitate cuncta in a-
 gris exaruisent. Idem viduæ Sareptanæ inopiam fari-
 næ oleiq; copia exuberare fecit, filioq; eius mortuo, 4. Reg. 4

Iaco. 2

1. Timo. 2.

Act. 7.

Ioh. 12.

psal. 33

Iaco. 5.

Exod. 17

3. Reg. 17.

4. Reg. 4

H

- Ibidem. cum orasset, vitam instauravit. Eliseus quoque deum precatus viginti hordeaceis panibus centum virorum famem saturavit, ita ut etiam reliquæ superfuerint.
4. Reg. 5. Deinde Sunamitidi hospitiæ diu sterili prolem a domo exoravit, & qui natus fuerat, puerum vita defunctum reuiuiscere fecit, postremo Naamã Syrum lepræ morbo laborantem sanitati restituit, nec terrenis corporibus modo, verum etiam cælestibus iusti atq; fidelis hominis præualet oratio. Iosue Israelitici exercitus dux oblatis deo precibus solem & lunam stare compulit, donec inimicos ad fugam conuersos persecutus internicione deleret. Pro Ezechia rege supplicante angelus e cælo delapsus pugnauit, & Assyrios qui ipsum obfederant, concidit: centum octoginta quinque milia virorum vna nocte fuere desiderata. Nullus vnquam exercitus tam feliciter armis confluxit, quam eo tempore sua solus Ezechias oratione. Sed etiam quando graui morbo affectus se moriturum audisset, longiora vitæ spatia oranti quindecim anni additi sunt. Longū esset referre veteris nouæq; scripturæ miracula, percurrendo quanta vis atque virtus precum sanctarum sit, quot mortuos ipsi etiam Christi discipuli suscitauerint, quot cæcis visum, quot claudis gressum, quot incurabili ægritudine oppressis pristinam restituerint sanitatem.
- Mat. 21
Iohan. 14
Iohan. 17
- Audi insuper quid ipsa veritas dicat: Omnia (inquit)abilia sunt credenti, & omnia quæcunq; petieritis in oratione credentes accipietis. Et alibi: Quodcunq; petieritis patrem in nomine meo, hoc faciam. Et iterum: Si quid petieritis patrem in nomine meo, dabit vobis. Quid ais Iudæ? quid tu Mahumetane? quid vos oēs qui in Christum non creditis? nonne incassum cæleste bonum speratis, quia illud in nomine Christi non petitis? Non enim potestis in eius nomine petere, quem non recipitis fide, quem dei filium esse negatis. Suis autem fidelibus ille ait: Si manseritis in me, & verba mea in vobis manserint, quodcunq; volueritis petetis, & fiet vobis. Manemus in Christo cum credimus, manent in nobis verba Christi, cum ea operibus comprobamus.
- Iohan. 15.

Hoc si præstabimus, nubes cælosq; penetrabit oratio, & illi beati spiritus, qui Tobix preces offerebant domino, etiam nostras offerre curabunt. Et sicut in apocalypsi scriptum est: Fumus incensorum de orationibus sanctorum ascendit coram deo de manu angeli, ita & nostræ orationes ascendent. Neq; vlli dubium esse potest, quin ille cuncta quæ petierit, a domino impetraturus sit, cuius internuntij spiritus ipsi angelici esse non dedignantur. Neq; enim hoc ideo permittit omnium præsciis, & semper vbiq; præsens deus, q; indigeat vt hominum opera orationesque ad se perferantur; sed vt per angelorum officium suam erga pios promptosque peccatores benevolentiam testetur. Amare se plurimum eos ostendit, quos talibus vt concedit ministris. Quibus certe si digni fuerimus, hoc est, si quæadmodum oportet, orauerimus, præterita peccata condonabuntur, præsentia repellentur, futura facile vitari poterunt, ipsa animi virtus roborabitur, caro obediet spiritui, & superatis diaboli tentamentis, bonorum operum fructus cumulabitur. Reliquum erit, vt re bene gesta hinc decedentes a domino coronemur. Sed iam de illis quoq; pauca dicamus, quorum preces vel nullius vel minimi momenti sunt, vt simul discamus, nos eorum dissimillimos esse oportere, si diuinum nobis fauorem precum laudumq; cultu cupimus conciliare.

Tob. 12

Apoc. 8

¶ De oratione infructuosa.

Cap. X.

NE supplicationibus nostris propitietur de peccata obstant. In Ieremia scriptum est: Opposui isti nubem, ne transfret oratio. Vnde idem propheta sub persona plebis peccatricis coram deo queritur & ait, Nos inique egimus, & ad iracundiam prouocauimus, idcirco tu inexorabilis es. Nisi enim omnium prorsus delictorum quæ commisimus, nos pœnituerit, & de omnibus pariter dolore mœroreque satisfacere stuerimus, frustra pœcumbimus ad orandum. Nimiū im

Thre. 3
Ibidem.